

Krimo)

Krimo Chelef, tinta sus papièr, 2006

Somari

COMA AQUÒ

- Brunò PEYRAS, *Los canibals*
- Sarà LAURENS, *Polet, pegin e videò*
- Olivier DECK, *Nuetiu VIII*

REMEMBER

- Sèrgi BEC, *Regarda defòra*
- Joan-Pau CREISSAC, *Mineralitat*
- Felip GARDY, *Remembre de Max Roqueta*
- Joan-Frederic BRUN, *Degràs de pèira tindarèla*
- Bernat MOLINIER, *Au gojat d'i a pausa coneishut*
- Rotland GARRIGUES, *Tu*
- Sèrgi JAVALOYES, *Lo mimosà*

GREGALAS

- Joan-Pèire TARDIU, *Diolcos*
- Ioannis DIMITRIADIS, *La camisa d'Eraclès*
Midàs atupit,
(revirada del grèc de J. Privat e I. Dimitriadis)
- Iannis RITSOS, *Aquò tanpauc* (revirada del grèc de Lilian Olivieri)
- Venizelos CRISTOFORIDIS, *La maison e autres poëmas*,
(revirada del grèc de Joan-Claudi Forêt)
- Joan-Francés MARIOT, *Safò, Encens de Lesbòs, labra de sàlvia*
- Jaumes PRIVAT, *Gregalas*

GERMANOR

Poetes maleïts del rock

- (antologia i traducció de Jep Gouzy) (i 4)
- Elliot MURPHY, *Els carrers de Nova York*
- Lewis FUREY, *Hora de rentar-se, d'abandonar*

• Anna-Hernández Turné, *He menjat la sal dels teus llavis*

CRONICAS

- Xavièr BACH, *Requist*, A prepaus de las Lettres Corses, de Bernat Manciet e Michel Miniussi
- Felip GARDY, A prepaus de *La plus close nuit* de Bernat Lesfargues
- Pèire VENZAC, LA C.D.F. A prepaus de *Bilingue*, CD de la Comedia dell'oc
- Franc BARDÒU, A prepaus de *La Tròba*, CD de l'integrala cantada dels Trobadors

NOVÈLAS

john foglight & associates

coma aquò . . .

Los canibals

Fast-Food : E òc, compartirai mon repais ambe de canibals afanats. Oc, gratusserà dins la cendre, roseguerà ambe delicis d'òsses jaunasses, de micas de carn. Oc, escupirai desús las cendres e ma saliva tornarà tombar en pluèja. Las cendres seràn cruveladas de crateras minuscules, jos una pluèja d'escupits, las cendres moissas, las cendres frejas.

La carn de l'òme serà rotlada dins la cendre, la carn que se manja, la carn sens vida, e me mascararai lo mor vivent de cendre, lo monilh de cendre.

Lo vièt de cendre. Los braces, las cambas de cendre.

Slow-Food : Alavetz serai lo canibal que se chapa el-meteis. Alavetz al torn de la lar èrem mantunas ombrinas aconadas. Nos manjucàvem entre nosautris. Alavetz de formas se devoravan e èrem aquelas formas. Erem acoconats, coma un que caga, coma un que pissa. Nos escacalassàvem e renàvem en bracejant en l'aire, brandissiam de monhons coma de bandièras, esquiçàvem amb gaug e vam e sense lagui de grands pandorèls de carn, ostias rajolantas, pandorèls largues coma de mondès.

Moscas.

Galaxias bronzinairas.

Oc, nòstra sang e nòstres escopits tornàvan ploure sus las cendres. Erem grises e roges, los uèlhs confles de fum escosent, nòstras parpèlhas de sal, nòstras parpèlhas pebradas.

Oc, lo fòc nos cramarà, lo fòc canibal impacient que l'òme ne torna nàisser, Fenix. Lo fòc que dormitz jos las parpèlhas. Lo fòc que me rostiguèt un còp èra, pas los fòcs de l'Amor solament, sinon tanben lo de la granda e franca e barbara escacalassada. Que vida e mòrt, barbaca, son las doás caretas d'una meteissa eurò-galejada, d'una meteissa eurò-moneda d'eurò-monina, aquí çò qu'en t'agachar vesí de mos eurò-vistons eurò-òrbs.

Aquí çò que i vesent pas ges, vesí, çò que de saber pas res sabi, çò que de pas tocar res tòqui, çò que de poder pas res pòdi : las consciéncias implosaràn coma de televisors, en dais-sant detràs d'elas un tèfle de temps publicitar disponible, los

fòcs de l'eurò-amor rotlaràn en rafala sus las pichonas eurò-mametas, sus las pichonas neurò-mosmés, las pichonas molhèrs en estrig coton a cinc sòus costèron, las pichòtas neurò-pepetas emperlosadas emberlificotadas en plaser d'oferir lor eurò-còs al primièr colhon vengut, a m'as colhonat quand t'ai vist, es lo que parla que desparla, lo que passa que pren la passa, a la repotegues pas passa davant, calha-te, e buta. Las pichonas eurò-putas insomesas se gardaràn la pèça de lor gossa.

Orodators ?

Tu e ieu cabussarem mano en la mano dins un futur foteire pròche de granda escacalassada, serem l'aire que nos pòrta, l'aiga que nos nega, la sang que nos estofa, la cendre que nos recobrís, serem la dansa de la sang dins nòstras bocas, serem la cendre de la cendre, serem de milierats dels uèlhs emmoscalhats.

Serem aimats de las bèstias, de las bestiòlas, dels artropòdes. Aimarem arbres e pèiras. Aimarem la sabla. Serem zoofils e antropofagas.

Beurem nòstra pròpria sang, manjarem nòstra pròpria carn.

Serem las ostias de nòstras messas.

Las estelas tornaràn plòure sus la cendre moissa.

A messa seca, cendre moissa e sang secada. Ventre clavellat. Mans e pès en crotz, en bandièra. Corona en flambèl. Piercing pèrsec en bandolièra, vèrges als pès, las estelas tornaràn plòure en clavèls sus la cendre umana.

Polet, pegin e videò

Partiguèt aier de sera, e ara, sabi pas mai onte me virar esto matin. Qué fai ? Aquò's la tresena a se'n anar coma aquò en mi laissant una nòta. Èra pas que me ne'n dobtasse gaire sainque, que s'acabariá coma aquò. Podia pas téner, paurota, còntre mei mantuneis amors, la veusa Clicquot, vodkà, oiskí, bordèus, vin damisieu, vin de la caissa, vin qu'a de montant, vin cuech, vin requist ... Si pòu pas luchar coma aquò, e coma passavi lo temps a m'ónher la carrèla, tant va lo poaire au potz qu'a la fin i rèsta. Òsca segura ... Èri talament bandat, me'n soveniáu gaire que la filha existèssse aquelei tres mes.

Vòli pas encara veire la maire nimai lo paire ambé seis uelhs que mi fan : "Es pas per aquesta fes lei felens, pas verai ?" Coma s'aguèssi la causida ambé lei putas d'uei ? "La libertat !" Aquò's la sansònha que fa lo femelan ara, putanier ! Ne'n vòli pas mai parlar. E de mei gènts nimai. N'ai mon confe que la maire mi passe una bilheta per completar lo mes ambé un agach que n'i a l'argent aquí dintre, e lo paire que mi romp leis alibòfis ambé son biais de m'agantar e m'espinciar, renant coma una posa-raca. Còp segur qu'ai pas capitat sei pantais d'enfant perfiech e d'òme respectable, maridat. Oh, basta amb aquò, qu'ai pas demandat de viure, ieu, solide. Tot aquò que mi va disi de lònga.

E ara teni entre lei dets una letra que mi l'esperavi pas. Ma boita d'assegurança faguèt un molon de licenciaments e ben segur i siáu. Pas d'engambi. Enfin que siáu aquí de remomiar alòr que lèu tot sarà reglat. Me'n fau pas gaire, s'acabarà dins quauquei minutats. Ges de rason que contunhèsse coma aquò. La solucion, l'ai e dei bèlas encara. Coma aquò si porràn dire que i a quand mema una cava qu'ague capitat. Un pauc mai luènh, vesì la veta de camin de fèrre e sei ralhs. Aurai lo temps de m'installar per lo darrier còp avans que lo trin passe.

Lo trin que va de lèras fins a Marselha aviá pas encara quitat Bandou a trege oras e mièja. Tot si passava ben aqueu dimarç de matin. Lei vetas marchavan coma fau. Normalament, en plena calorassa, si vei de fuecs de forest, de caumas que caufan leis esperits, mai, ren de tot aquò. Ren. N'i aviá pas mai de monde que de costuma en mai d'aquò. Ren que si vegue pas totei lei jorns. Franc d'un paquetàs dins lo recanton pròchi de la portièra d'un vagon.

Un paquet ordinàri, maronàs, de la mena que si mandan correntament a la pòsta. Lo trin rotjava despuei un moment e degun se'n èra encara serrat. Sembla pas qu'apartenguèsse a degun e lo monde se'n avisava gaire. E puei pròchi

d'Aubanha, a trege oras cinquanta-cinc, una frema de la Crau que viatjava ambé sa filha començèt de tirar pena d'aqueu paquet tot solet. Dos òmes de Bandòu e una altra frema de Tolon comencèron d'environar l'objècte. Lo charpin lei rosigava perqué sus lo paquet si trovava una adreiça d'expedidor e una altra de destinatàri. Sariá pas un grand afaire mai lei dos noms èran arabes e la crenta desliurèt lei lengas.

- Mi crèsi que l'ai vist aqueu ! Cresi que quauqu'un a Tolon l'a pausat e s'es esbinhat quand e quand dau trin ! diguèt un òme.

- Voei ! faguèt la frema de Crau, amai que lo veguèri ieu ! Aviá de baskets !

Ne'n diguèron au contraròtlaire que venguèt sobde. Onèstament, lo fasiá cagar au brave òme. De cavas abandonnadas d'en pertot, n'i a un quingenat chasque jorn e segur que fai de rambalh per ren. Veguèt la besonha, ren d'extraordinàri. Ignorèt lo çaganh e lei testimònies a la lèsta. La consinha, se discutissiá pas. E la consinha comandava qu'en cas de doble, qué que siegue, li faliá sonar la cavalariá.

A la gara de Sant Carles de Marselha, s'arrestèt lo trin coma previst. Plan-plan, pausadament, lei contraròtlaires faguèron clantir lei nautes parlaires que demandèron la retirada sobda dei tropas per securitat.

Leis usatgiers se'n anèron dins una granda èrsa de motons belants. Èran un pauc nerviós lei gènts, pasmens tot si passèt d'un biais suau. I aguèt ren que trebolèsse la despartida. Ges de panica e de precipitacions nimai. Tant melhor que semblava pas una catastròfa. E dins una gara vuèja, dins un silenci de mòrt arribèron lei desminaires. En lei vesent si podèm demandar se semblan una còla de tràvases, d'anges bofarèus o de bonòmes Michelin. De tràvases e d'anges n'èran gaire luenh.

N'i aviá agut gaire d'alertas d'aquela mena. E mai dei gròssas qu'èra aquela. Mai èran fisents lei gus. Ges de doble, sariá pas qu'un simple còlis trufat de vestits e basta. Si verriá de calçons vò de braietas volar un còp lo paquet espetat.

Si desplaçan pas leis objèctes suspects avans que siegan desamorçats. Mai d'un autre costat, si porriá pas simplement espetar in situ. Èra pas qu'èra trop gròs mai una explosion destrusiriá lo vagon. E l'economia dau moment permetiá pas de crompar un vagon flame nou. La soleta solucion èra d'especiar lo paquet cocha per cocha, e atacar lo còr dau problema. Èra totjorn agradiu d'espelhar lo contingut dei valises oblidadas, si trovavan de còps de cavas dei mai susprendentes ...

Ambé milantei precaucions quand mema, estrifèron lo papier kraft. Mai curiosament sota lo papier, si trobèron primier de papiers de jornau, puei pichòt a pichòt, de papiers de

bofiguetas e de sacas de plastic.

Puei s'atrovèt una cava dura e negra. Si tenguèron lo buf. Una cava rectangulara ... que fasiá pensar a un dispositiu de desmarrament de bomba. Se fuguèsse una bomba quand mema ? La susor perlava sus lei tempes. Mai se trachèron qu'era una simpla caisseta videò sens etiqueta ni ren. Alenèron, puei tornamai si faguèt la fremisien. Aquò's una cava coneissuda que dins leis attemptats, s'atròban de caissetas testimònies dei terroristas suicidaris. Mai aquò èra pas ges de pròva. Lei terroristas balhan pas seis adreiças nimai sei destinataris sus seis bombas. Èra ren, segur. Ben segur.

Encara quauquei cochas de plastic e apareissèt que dau mai si sarriavan dau còr dau paquetàs, dau mai l'interior veniá freg. La fredura toquèt lei còrs e lei dets e la paur regrelhèt. Èra pas normau, ges. Coma si fasiá qu'aquò fuguèsse tan freg ? E se fuguèsse... Començavan de si creire que n'i aviá una d'una novèla mena, de bomba. Jonhavan lo centre ambé lei riscas qu'aquò vòu dire. Mai èran pas manco segurs, ara, que sariá un afaire eisat.

A-n-aqueu moment, si sentián mau lei bibendum de si veire coma aquò. Quauquei protecciens apararián pas sa carn còntra lo fuec de l'explosion. Enfin, toquèron quauquaren mai. S'esperavan, lei gus, de tocar lo mecanisme avans que si veguèsson lei fuecs de l'infern. Entreveguèron una forma redona, una mena de bola de glaça, lusenta e daurada. Una forma francament estranya e gibosa. S'arrestèron sobde.

Un polet.

Un polet subregelat, segur.

Si regardèron, leis uns, leis autres, desvariats. Non, non, ges de doblete, èra ben un polet subregelat !

Cerquèron, febrinèus, quauquaren aurre. Mai i aviá ren, franc d'una etiqueta "Labèu Roge".

L'alèrta s'acabèt e lei viatjaires tornèron. Lei quatòrges trins qu'aurián degut tirar se botèron en plaça e mai plan planet. E lei desminaires se'n anèron ambé lo paquet d'embalatge, la caisseta, lo polet e l'impression de passar per lei ravits dau vilatge, en pregant que degun se'n avisèsse.

Aquò fai un momenet que mi siáu cochat sus aquela puta de ralh e que se passa ren dins lo caire. Gausi pas d'arregardar la mòstra, ai paur qu'aqueu pichòt gèste mi rampèla toeï lei còps que la regardi avans de partir au travalh. Que mi ramente lei pichòtas cavas que fan la vida vidanta. De lònga, lo temps fila. Mi pòdi gaire orientar dins la jornada en espinchant lo cèu. Déjà es passada l'ora de miegjorn, lo solèu ié sarà lèu plus. E espèri, espèri...

Mi cresí de m'èstre aconsomit un moment. Fau una cachavièlha dei bèlas e mi senti la carcassa crussir e espATAR sota la massa de fèrre. Ara, ai paur. Ai paur de la dolor. Sabi pas manco s'ai encara mai paur que lo trin vengue, ò que

demòre, ieu, coma aquò, tot solet. Mi trachi de la solesa e mi pensi a la maire. Què dirà, la maire, en mi vesent coma aquò ? Au moment que mi disi que de tot biais demorarà pas grand cava de ieu a veire, un còp lo trin passat, quauquaren mi fa tornar a la realitat.

Es una votz e una man grossassa que mi saqueja e mi tire bruscament de la sòm :

- Òu, l'òme ! Siatz pas caluc ò qué ? Sabètz pas que si pòu que lei trins passen a chasque moment que sigue, ara ?"

Mau desrevelhat, devisti gaireben l'òme sota mei parpè-las pesugassas, mi fau un momenet per gaitar l'unifòrm e veire que s'agís d'un tipe de la SNCF, un garda-agulhas, un contraròtlaire ò la policia ferroviària ò sabi pas qué.

- Quina ora es ?", lo pastaròt qu'ai dins la boca m'empara-cha de trovar una replica que sigue melhora, e mai la votz rauca mi permet gaire de dire mai.

- Tròp tard per si faire tuar ! Lo podiatz encara esperar, lo trin, vai ! I aguèt una alèrta a la bomba doas oras fa. Èra faussa, l'alèrta, mai tot s'es adobat, e ara sariá ben daumatge que contuhessiatz vòstre pretzfach !

L'informacien prenguèt de temps per m'arribar ais aurelhas et encara mai per tocar la carnavèla. Lo temps que me'n avise, siáu menat au pòste lo mai pròchi. Encara que, si porrián passar d'un biais encara pièger, lei cavas. M'ofrisson un gòt e una aspirina e pòdi tornar au mieun sensa mai de problèmas.

Deman sarà un autre jorn, que dién. Ma fista, va vòli ben creire. Voei, deman, cercarai quauquaren aurre, benlèu assajaraí lei prud'hommes que mon cas mi sembla pas fòrça legal. E m'endòrmi, mai suau qu'esto matin, e mi demandi çò que faguèt que lo matin mi volguèri tuar e l'endeman, en causa d'una alèrta ò sabi pas qué, decidiguèri de viure.

- La vida de ma maire qu'èra per mon oncle e la tanta ! I a ges d'engàmbi sas ! Pas d'engatse ! A pas tuat degun mon polet, monsur l'agent ! Èra pas empoisonnat saique ! E aviá pas la gripa aviària nimai ! Faliá pas quèrre molinari per aquò!"

- Voei, èra pas manco una caisseta pornò !

- Mon filh ! As-ti pas vergonha ! Lo maridatge de ta sòrre ! Monsur l'agent, si fau comprendre. Nautres, avèm tot fach per que la pichona n'ague una bèla de fèsta ! De raubas coma fau ! E lo banquet ! E un monde ! L'oncle si fai tròp vielh per si desplaçar, dèu istar a Marselha e nautres, a Bandòu, avèm pensat de li fargar quicòm ...

- Mai fasiá cagar ...

- Rachid ! E voei, a rason lo pichòt pasmens. De mandar lei polets que restava dau gròs sopar e la caisseta de la fèsta qu'aviá facha mon òme, fasiá un pauc tròp car, e complicat, e alòr...

- Alòr siáu ieu que l'ai pausat dins lo trin per tot adobar ! E basta ! Es simple de comprendre quand mema. Francament, vautres, lei policons ! Foguessiatz de velhòlas, espeçariatz pas lei vitras ! Coma aquò, si pauza tot simplement la besonha dins lo wagon a Bandò e lo cosin Ali la pren, vint minutás mai tard a Marselha !

- Taisa-ti, banasta ! Voei, coma aquò tot si reglava e si pensaviam que destorbariá degun, pensatz ! Cu podiá se mai-nar d'un paquet tot bëstia ? Mai que s'acabèsse coma aquò, aquí l'auriáu pas cresegut, l'avèm pas manco comprés ! I aviáti un problèma que nautres volguessiam faire lèu per lo paure oncle e la tanta ? Una istòria de calucs, pas verai ? Prendretz un pauc mai de tè a la menta ?

- Voei, ambé plaser, mai avètz-ti pas una gota de quau-quaren de mai fòrt per botar aquí dintre ? La tèsta me vira un pauc ...

Ambé un molonàs de protestaciens de bona fe, si contunhèron lei debats a sens unic, ambé fòrça juraments d'un costat e prepausiciens de tè e de pastissons de l'autra. Leis enquistaires si sentián pas a son aise e avián pas grand cava de grèu a li reprochar franc de la perda de temps e dau desplaçament dei gus. Qu'avián fach, a la perfin de la fin finala ? Coma va disián, avián pas tuat degun, e lo polet nimai. Secretament si pensavan que i auriáu pas agut un tau rambalh si lei noms sus leis adreiças fuguèsson pas estats arabes.

Un còp defòra, caminèron sensa parlar un momenet, puei si desliurèron un pauc sei lengas.

- Amb aquò qu'avèm pas l'èr nèci...

- Segur. Nòstrei braias son tombadas.

- E mai s'èriam segur que si semenarà pas l'afaire. Mai deman, sarà dins lei jornaus.

- Sabes, sariá pas lo primier còp que si faguessiam passar per de colhons dins França tota.

Aqueu qu'aviá parlat balhèt un còp de p7 a un calhau sus lo quitràn.

- Un deis oncles mieus, que foguèt gendarma mobila dins leis annadas setantas, mi contèt un afaire completament fòu que li arribèt. Si trovèt que dins lo nòrd, mi soveni pas pus monte, qu'a pena veniá de si levar lo jorn, l'oncle e sei collègas avián reçauput de còps de telefòn de menaires qu'èran au pòste de secors d'una auto-rota. Èran terrorisats, lei gus, qu'avián vist una calugariá pas possibla : una enòrma forma redona que mandava un molonàs de pichòtei lutz se trovava sus lo costat de la rota. Alòr, d'en primier si trufèron ben d'elei, l'oncle e sei collègas. Mai partiguèron quand mema veire s'era tan grèu qu'aquò. E quora arrivèron sus l'autorota, au mitan de la bruma dau levant, veguèron una mena d'ombra d'onte de rais de lutz semblavan grelhar de totei lei costats. Lo fuòc dau lum,

lo fum l'environava e s'espandissiá, e tot aquò ne'n fasiá coma una cava escupida per lei mostres de l'espaci. S'enfugiguèron, lei gus, e son primier pretzfach foguèt de barrar l'autorota, quand e quand. De gaire se'n manquèt que siguèsse mobilizada l'armada, talament la besonha èra esglaianta. A creire qu'èra la novèla guèrra dei mondes ...

- E puèi ?

- E puèi s'acabèt subde lo desbarcament deis extraterrestres. Quand la veguèron au plan dau jorn, lei tipes, aquela cava venguda d'un autre monde, èra pas mai qu'una esfèra discò, cuberta de pichòts miraus. Una bola de facetas, cresì qu'es coma aquò que dién. Èran la bruma de la prima auba e lei fars dei veituras sus lei miraus que donavan d'èr a un objècte volant non identificat que veniá de si pausar. Segur qu'un fierejaire l'avíá perduda sus lo camin, e es aquela besonheta que faguèt nàisser la panica. Enfin, l'endeman tota la França si risiá de l'istòria.

Lei dos òmes demorèron muts un moment. Si podiá pas dire grand cava.

- Pasmens, sospirèt un dei tipes, aimavi melhor quora lo monde avián paur que deis extraterrestres ...

Nueitiu VIII

De mas cilhas sus sas maishèras
doç arrós
per un coret de pèrlas
a son còth de talhaven
e deus pins a la vinha
los crums que desvirolavan
sons mocaders gris d'abséncia
jo suu terrenh abandonat
l'escuma d'ua frasa
au sorelh d'ua ampola electrica
que cèrqui
au miei de la hora de las creaturas
la qui'm parlarà
deu sococ suu sable
vagamonds escarvalhs taurejaires
tota la nueit que son vienuts
au mon capcèr
recuéller los sospirs
díser que non sabèvan pas arren
de l'avíéner deu sococ
la guitarra n'i podèva pas arren
e los eishagats d'arpègis
los rotlaments los picats
que se n'anavan har créisher l'onada
qui trucava shens tràva
la pèth negra
lo cèu descosut
e los milhocars arràs.

of _ asplundi

remember.

Regarda defòra

Regarda defòra, sentes l'espavent de la nuech
Regonfla de glàris tant auts dins lo cèu
Que fuguèron d'arbres encapelats de nèu
Regarda la nuech mai nauta que lo cèu
Regonfla de belugas mòrtas tant autas dins ta nuech
Que fuguèron d'estelas tant bèlas coma tis uelhs
E ti pichòts brams tant auts dins la carn
Que fuguèron quielaments d'aucelilha
Subre li brancas de ta cara
Que ton còrs semblava qu'anava nàisser
Regarda la nuech, l'espavent dau vent e de l'espèra
Tant auts dins la nuech que n'en plorère

E de la luna sobra pas mai qu'un nom
que regardas sense saupre ciò qu'es
nimai ciò que ditz
As d'aquò de la canta tragica
De l'oblit

*

Siáu a la partença de ma vida
s'arrapa au desir verge de mon petge
ma faveta. Solària. Escagassada.
Fai son pes mon ombra
sus l'archimbèla de mis espatlas

Dise : non sabe trop. Cresce
que fau de cambalòtas dins l'erba aventuriera
que fornique ambé la linhèia dau soleu

qu'existi encara un pauc

E dise : veicí mai lo caratge de l'amor
l'ombra de Platon dins ma testa. I a pus ges
de paraulas en balanç dins lo vent
que pasmens cala pas de desplaçar l'èime

Estramassat que siáu. Dins l'ombra
dau doblet crèban
mis uelhs. Galaup de chivaus
nègres. Nuech retinenca. S'escond la luna
coma l'aucèu. Servarà mon ama
la rigor dau tombèu?

*

Arbre ieu dins lo derrevelh
de la terra nòva, espelofit
per lo vent dau mond.
Sòne la saba. La mòrt costumiera
de la menaça tre lo resson de la racina.
E ieu qu'espelisse a l'imne

de la pèira blanca. Lo sang
subronda lo relarg de l'aucelilha.
Passat la nuech la memòria repren
la man que garitz de l'ivern
dins lo fons di chambrilhons dau còs

E siáu perduto dins l'aiga negra
dau lorditge. Renegue li brams vuèges
ai labras esprovadas de la copa.
La rusca e si macaduras d'esposa
denóncian lo soleu e sa semença

Se despacienta la carn. E
cava la pèira lo fuòc
tança lo crit de l'espasa ébria.
S'extasia lo rangolum dins tis uelhs nus
jusqu'ai lagremas. Li fuelhas
fremint immensau dau desir

*

Pique contra lo jorn. Que n'es antau
dau martèu e dau clavèu que tança.
Asclar la lutz per averar
Son incertitud. Sense remòrs.
Ai laissat tròp de signes dins la sabla

N' i a un qu'es alongat de tot son long
dins la nau de ma lenga. Si paraulas embarradas
charran d'un remembre de quand Marta fielava.
Ai comprés que me disíá en fòra di mots vivents :
" Despacha-te de remontar ma còta
enjusqu'a l'aussada dau cèu "

Pique contra la nuèch. Que n'es antau
per trobar la lutz di femnas. Que lo cèu
existís pus. Que marche sus li pèiras amoladas
de la mar. Sense regardar degun. Sense veire l'ama
que chaucha dins mon sang. E que crèma.
Avance dins una espandida enclausa
sens arbres. Sens estiu

*

Dins mon dintre
s'alarga la terra
s'estraça lo silenci
s'esvelha la sòm
E lo cant d'una femna a la guitarra
monta sota la vota. Dise dintre: l'aprendrai
enjusqu'a la fin finala de mon alen
lo bofar dis arbres dins lo vent
l'immobilitat de la terra que tornavira
dins si remudas-remudas
e lis ensenhas meravelhosas
ont cuerbe l'auba de ti cueissas
per trevar tis ombras e ti perfums
sus li dets de ti musicas endimenjadas

O desir! Nòstri bocas badantas
e nòstris uelhs sarrats de morir
e dins lo cant que raja sota la vota
siás transparenta
au lengatge carnau de la nuech
dintre li racinas di mòrts
e li fruchas d'una plueja d'estelas
e de potonadas de lòng de nòstra rota

Mineralitat

Rufas
 pèiras nudas
 desèrtas espandidas
 païs abans la genèsi
 quand dins la lima de la palun
 pauc a pauc bolegava
 una estranya bèstia
 eissida del fangàs
 dins son efemèra fragilitat

Memòria de l'aiga
 memòria de la palunalha
 memòria de la vida
 quand lo mond serà tornat ermàs

Quand tot serà escafat
 la sola preséncia humana
 ne serà mitica

Serem ermitas de nòstra terra
 per tornar inventar lo mond
 dins la pauretat de la pèira
 la nuditat del còs

Del ventre de nòstra maire la tèrra
 una filha espelirà rossèla
 de las corbas redondèlas de las còlas
 dels travèrses escavassats dels sèrres
 del mai prigond de las combas

Serà l'embonilh del mond
 ne serem coma ligats, embessonats

Estranhe païs al confinh de nòstre temps
 fòra de tot entendament
 denud dins lo peirugal
 enrebalat dins l'èrsa que rotla
 d'una mar primierena
 que nos enfantariá
 aital, despoderats ...

decembre de 2005

Remembre de Max Roqueta

Per Joan Ives Casanova

Amb la fuelha de la platana
faguèt l'aura lo primier mot
de la prima esconduda

un dançar regde de faucius
dins lo cèu clar lo cant
agut deis aucès coma refranh furtiu

trauquets de blau dins lo jorn
fugissián bèlei cambadas d'alegria
se sabiá ja la nuech darrier leis arbres

e lo temps qu'en dessús dei teulats
dapasset flocava de sòm lei carrieras
a léser engolissiá leis ombras que pojavan

Montpelhièr

(au Plan de la Canorga, lo 12 de mai de 2005)

degràs de pèira tindarèla

1

Eran d'ostaus dins l'esperduda lutz
ont s'amudisson e se'n van los remembres

çai la patz calivencia
dels jorns esvanesits
s'escriu en letras saurinèlas

2

bescaume de lisca delícia
ont lo reflam dau jorn s'espertesís
dins lo fremin dau silenci

la clara densitat d'aquela patz
çai s'apodessa
sus nòstra silenciosa caminada
cap au faube orizont
ont tot s'esbeu

3

aqueles degrases
dins son escarlimpada de lutz
gandisson mai naut
que los palhièrs ont s'amontairan los oblits

4

los bèus estius tornaràn despertar
chucosa, la saba dau recòrd
secrètament embeguda dins lo gip
de las anticas paredassas

5

la sàvia despartida dels autons
agolopa las carrieiretas
dins lo mèu de son silenci

6

son sempre aicí sus lo lindau
detràs la lutz, assetats dins son sòmi
e cantan dins lo silenci reganhós de las pèiras
lo retorn blanquinèl dels raives de l'estiu

7

En letras estadissas de peiram
s'escrincèla l'uscle de l'estiu
dins lo languiment dels jorns
qu'èran la vida dins son ample

8

aquel portal ont clantissián los rires
crida l'eissordós silenci

l'androna es muda coma lo matin
dins las eissaugas dels sòmis engravats
amb la dança dels vents
s'es enanat lo remembre
sol ne demòra grèu e savi
l'escrinh de pèira

9

lo viravòut de las gralhas
pagèla l'eternitat crudèla
l'endaurada fugida
dels ancians sòmis

10

la muralheta
esconjura
la blanquinosa errança
la mordidura dau temps linde

Janvièr-Mai 2006

Au gojat d'i a pausa coneishut

Shens d'aver gausat arrespóner a la toa ahida arderosa e shens de nat doblet sobirana, cada còp, desempuish ans que soi suus carbons quan e't vei sia dens lo carrer sorne e sorelhós sia dens lo tram complici o l'autobús caloriu, que suffís d'un crotzament d'ulhet arroi de las nòstas miradas qui's cèrcan e de pès pròche la hièstra o asseduts au ras l'un de l'aut la dansa e deus uelhs e deus dits s'alenga a las nòstas suberbèras bailinas quan ta man se pauxa sus ton brau apitat atau com la mia, devath los portalets, aquest darrèr còp qu'èm enquèra d'esquia mès totun virats d'espriada a miralhar, lo braç sus l'esplena pausat tot shuau, alavetz cap e cap aus pòts estiglants a la cara dreta be t'as quilhat de sus ton cadierau e que'm vas muishar tota ton esplendor aimadora, mon còr qui sangborreish ensús ton pit entelat de sós ja miralhi tas negras gautas veludas e doças dab ton manhòt mastat com lo mon en d'ua clartat deu nòste perpit entà'us domans arreconeishuts hens ua lua iranjada.

Ai bebut
a ton uèlh luminós
la seda secreta
blanca e negra
lo jorn de las acordalhas
de mas mans amb ton rire
de tos pòts amb mos mòts
jorn de brasa e de baudor
jorn de dança e d'auzor
a ta font sagrada
ta rosèla amagada
la sorga secreta
blanca e negra
a ton blos
ta boca goluda
beure.

Lo mimosà

Los mainatges que l'agradava beròi eshlorit a las permerias de heurèr : qu'avè pravat per escàs au canton de la cabana nosta, envadida cada an per la hèra vielha glicina. L'an passat lo noste vielh vesin, mossur Espanhet que ns'ac avè anonciat en tòrcer drin la soa boca : " A l'acostumat non supòrtan pas lo tòr, mes lo vòste, que l'avetz sauvat, alavetz... Vè-te saber ? Enfin que harà com los autes... " Que l'aví espiat lèd, que's trufava, non podí pas compréner, qu'èri de la vila, quitalement ne parlavi pas patoès mes occitan çò qui èra, tad eth, de non pas devèrzer. Que'm caravi. Qu'èra lo son anar de vielh bearnés qui avè coneishut Palay quan se passejava, abans la guèrra, per la plaça deu Junquèr. Qu'èra estat aulhèr, puish vinhèr quan lo pair e's morí. L'ainat no'm deishava pas de díser : aqueth vielh pelièr d'Espanhet, tostems a morganhar, a arcastar l'un o l'aute, be'u se cau suportar ! " Totun, a còps, que s'apressava de la cleda, que m'aperava en tirà's drin suu bonet e que'm dava conselhs peu noste casau qui tentavi de har com m'ac pensavi... " Que serà tostems lo noste printemps d'ivèrn " com m'ac disí soventòtas. Qu'èra l'arbe deus lòcs secrets, deus shebits e de las nueits esconudas. T'on ei passat adara ? Que'n soi ablada com m'avossen panat un tròç de vita, lo só d'ua prima navèra, d'aulor a l'amor qui se'n torna après un ivèrn trop long.

Pensatz, be se'n vedom au bèth principi de la nosta arribada tà'u dar sauvament ! Que l'avèm descobèrt a las acabalhas au cap deu casau, lo tronc talhucat, emposoat per mossur Mazadèr, lo qui ns'avè venut l'ostau noste. Que'u suenhèn, que'u parlèm, que'u bailinèm. Que vadó lo companh fidèu de las nostas confidéncias. Au cap de dus ans, qu'èra gran, mèste deu parçan on n'i avè pas nat. Quant de còps e disoi aus mainatges : " Aquò que s'apèra un mimosà ! E valent dab aquò ! " Marteror arribant que n'èri solide, qu'anava tiéner de tòla un an mei, com lo casso de la Lana, plantat quan arribèm ací. Qu'èri convençut de qu'èra d'aqueiths arbolets qui s'adaptan e qui non dèishan pas jamei de créisher ! Ailàs, que'm trompavi : tres setmanas a, ua temporada polària que cossirè. " Qu'arriba, ce's pareish, de Siberia ! " ce'm disó Espanhet deu son lindau estant ; qu'èra, ce'm sembla, dejà plan malaut. Un giure terrible, assassin, accompanhat de la soa cordiòla de nevadas e de torradas que'u se tuè pro viste. Au cap de dus dias ventescós, lo glaç qu'estó lèu hèit lo mèste de la plana e que s'i estè : e d'esglashar, de mascanhar, de matar... La vila sancèra que n'èra flaca, croishida, esbohada. Qu'èram per Nadau e que'u me desbrombèi, pensatz qu'aví d'autas cuentas : " Be son hastialas aqueras hèstas de Nadau ! "

Ger, 26 de deceme, que baishèi dab la hilha au casau. Que'n dèm lo torn e que'u me vedoi plan clinat, floishàs. Que'm pensèi : " Qu'a gahat mes que se'n va tirar ! Que'u nse vam sauvar un còp mei. " En de batles. Mossur Espanhet que passè lo 24 medish, que l'enterravan delà ger : quan pensi que l'aví imaginat gran e fièr com l'an passat quan senhorejava los casaus deu quartièr Lovia.

Aqueste matin, Maria que m'a aperat deu casau estant. Que hè un só de non pas créder, lo vent d'Espanha que hè dançar los cassos e los haus, miei hòu que bailina la vila qui gaha chic a chic l'alet... Non sèi perqué mes en la me véder trista, qu'èi pensat a mossur Espanhet. Mes n'èra pas aquò. Maria que s'i ei tornada: " Papà, papà ! " Qu'èi obèrt la frinèsta, còp sec lo vent qu'ei entrat lèu hens la cosina e que l'èi entenuda a díser en plorar :

- Çà'i, çà'i viste, lo neste mimosà que siei mort, papà.

john foglight & associates

gregalas

Diolcos

M'avián daissat a Loutraki, amb los toristas. Avíái reglat qu'aniríai de l'autre bòrd. A pè. Dinc'a Corinte. M'encaminèri tot lo long de la passejada, entre las ostalariás e la mar. Lèu s'acabavan las installacions toristicas. Ara, aquò-z-èra sonque d'ostals blanquinoses, d'aquí entre aquí, e lo ribatge gris. Un pauc pus lonh çaquejà, quicòm coma una residéncia de vacanças, amb un bar, un restaurant, e tot lo long de la platja de tau-las, de cadièras, de parasonelhs. PARETS DESBOLHADAS, TEULADAS CREBADAS, E TOT LO DEMAI CREMAT E MAI DEJÀ ROVILHAT. Tot avíá pres la color passida de la sabla. Contunhèri un brieu a caminar atal, dins lo matin fresque de mai. Lo vent fasiá virolejar de papièrs embrutits. Trabucavi sus de botelhas, sus de vièlhas boitas de metal. Caliá daissar aquel bòrd "catharos", "clean", çò disián las inscripcions. E puèi i agèt pus de platja, a penas se se podiá passar entre la paret nauta e la mar. Un o dos pescaires pr'aquò. Puèi degun pus. Quilhèri lo cap. Amont-naut, un admirador, amb un tipe que portava un fusilh. Un camp mili-tari, peccaire. Avíái los pès que s'enfonsavan dins la sabla. Avíái gaulhat mai d'un còp. Sabiá pas se caldriá pas que me'n tornèssi. Avancèri pr'aquò. L'espaci, ara, èra un pauc mens estreit e òm podiá caminar pus aisidament. Arribèri a-n-un pont de bòi que se podiá levar e qu'ara èra abaissat. Avíái quitament pas permejat al canal devath lo pont. Passèri de l'autre bòrd, a costat de las veituras. I avíá la rota, d'ostals, e de montairons de sabla lo long de la mar, amb un erbum estequit, a mitat secat, capelat d'escobilhas. D'un ostal a costat, te vegèri sortir un pòpe e puèi tota una procession. Era un enterrament. Lo cantar espectaclós dels ortodòxes se mesclava a las claxonadas. Al cap de quauques passes, tombèri sus una pancarta gaireben a ras de sabla, e que, davant, i avíá pas que l'espandi de sabla, e pas res mai. I avíá escrit dessús, en anglés sonque, "Ancient Diolcos". Eri sul diolcos. Una vièlha tota vestida de negre me venguèt veire. Me vendèt una d'aquelas menas de croses d'espigas de blat qu'a Lacauçada, quand èri pitienet, clavavan sus las pòrtas de las bòrdas e qu'èran de pòrta-bonur. Lo diolcos : la pista, lo passatge pels batèus entre mar Egèa e mar Ioniana, quauques milierats d'ans abans lo canal de Corinte.

Dins los archius d'OC, de creacions vengudas de Grècia e, per d'unas, del grèc, espèran lo passatge.

Signes d'enlai, "Gregalas", que lor cal far passar lo diolcos.

Aquí-las.

La camisa d'Eraclès

e ça que la
 la solesa es pas de manca
 sensa pausa a l'amagat t'alisa
 coma vestit que pòrtas
 e que doblidariás
 se i aviá pas
 aquels moments aissables
 ont a la pèl la calor te pèga
 e ont sentisses
 la siá febrosa abraçada
 la poison te cremar
 cap a l'òs
 e ont dins ton ànsia cèrcas
 escapa
 atal coma se sabiás pas
 qu'a revèrs de la sèrp
 cambiam pas de camisa*

Midàs atupit

demandèri que los mots
 que tòqui vengan sul pic
 poëmas bloses
 sens ne far cas sovetèri
 quicòm definitiu
 non pas aqueste silenci abramat
 que s'es engulhat un còp per totes
 al fons de ieu
 coma mar
 dinc un vaissèl naufragat
 neguèt la miá votz
 raubèt los mieus dets
 frega causas
 e mots
 coma alisada d'onda
 e daissa tot per fin
 mut en passar
 ah, paura riquesa
 cossí parlar lo silenci
 la poësia de ieu rajava
 sempre canda
 diusses ajatz pietat
 siatz sens cap pietat
 e daissatz-me
 dins mon aur
 absolut

Revirada del grèc de Jaumes Privat e Ioannis Dimitriadis

* en grèc la muda de la sèrp se ditz tanben " camisa ".

Aquò tanpauc

La poësia tanpauc, doncas, la poësia tanpauc.
O sabiás ja quora fasiás davalar
de la setena estança, estacat al cap d'un cordèl,
la guirba vièlha de la cosina
amb lo rasor, lo pan, las cauçaduras
lo miralh de pòcha, l'aucèl mut.
E o daissères aquí. O tornères pas montar. Pauc a cha
pauc, las ortigas an aufegada la guirba. Soncament,
as servat lo cordèl estacat als barrets de ton lièch.

Revirada del grèc de Lilian Olivière

La maison

Dins aquel ostal vuèg
aquel ostal estrangièr
nos sèm trobats nuses
e indiferents aquel estiu

Dins aquel ostal vuèg
aquel ostal estrangièr
la quita lutz
semebla que nos conesca pas

e l'escurina es de badas
se cèrca a nos conéisser.

Preséncia

Ela marchava primièra.
Dins cada bolhaca d'aiga
plantava de margaridas
per esclairar sa rota a el :
que sas pensadas a el
tombèsson pas dins la fanga.

Venús de Milo

Pren lo poëma Joventa
aquel saile de satin
per l'escampar sus tas espatlás
nusas.
Ai paur que prengas freg
aicí dins la rovièra negra
ont t'an despatriada
e pòdes pas pàisser lo sòmi
e pòdes pas un bèl jorn
enganant tos gardas
tornar dins ta patria.

Despuèi mil ans

Los uèlhs se lassan pas
de gostar lo miracle
d'una pregària de mila ans
que las abelhas digan la lutz

als castanhièrs e als fornís ?
e que los enfants de l'Atonita
jòguen a l'amagatada
dins las andronas del Mont Atos
despuèi mila ans.

Quand la beutat

Quand la beutat ven
amb la cara trista
o mai amb un pas de pavon
plan-planet dobrisses las pòrtas
del cervèl e del còs,
amb de vèrzes saviament tristes
l'asaigas de poëmas marins
e la consacras secretament profetessa,
que denóncie las piadas de Dieu
sus l'esquina negra de nòstra planeta.

Mon agach tomba

Senhor,
quant de còps ai languit
de tornar veire Ta fàcia
de miralhar mon agach
dins lo mistèri prigond de Tos uèlhs...

Pasmens
mos membres refudan d'obeïr
e tot còp que lèvi los uèlhs
per remirar la beutat de Ta fàcia
mon agach tomba de vergonha

sus Tos pès sagnoses !

L'invasion

Lo fòl a dich : Vendrai una nuèch
sens convit, al pus escur de mièjanuèch
picar a vòstra pòrta
per legir a plena votz la miserabla istòria
d'Alexandre lo Grand. Se vòstra electricitat s'atuda
abrandarai vòstra nuèch fastigosa
dels vèrzes sensuals, asondats de lutz,
de nòstre sant paire Simeon lo Novèl Teologian.

Al contra se darrièr d'espessas pòrtas pesteladas
m'escotatz pas
vos declararai una guèrra d'usura impietadosa :
Per la fenèstra a brand de la television
cada ser escamparai dins vòstra assieta
de sorires tristes d'enfants
de bramals gingolants de negadisses, e se o cal
la tèsta ensagnosida de sant Joan Baptista
e tot çò que veiretz e ausiretz sens vos'n dohtar
o embrutirai de poësia.

Al delà de la mòrt

Aicí lo pan es pan
la lagrema es lagrema
l'aiga refresca encara
e l'aucèl encara
bresilha.

Darrièr lo sorire se cèrcas
trobaràs lo sorire
que seguís la prima
que seguís l'espèr
- al delà de la mòrt.

Sens relambi

Los bramadisses de la mar
e los del còr
dison la meteissa musica
obeïsson a la meteissa lei :
glorifican l'Amor
sens relambi.

Elegia

A *Basilis Stogiannos*

Lo jorn se lèva sus la vila
la nuèch t'a pres luènh de nosautres.

Las lagremas se mesclan als salmes
e a nòstre còr la pèira impossibla a levar.

Sus de nautas ròcas rascanhudas la tempèsta
penchena tos pels blonds.
Quora te rauba la lutz quora te rauba

l'escurina a nòstre còr sens aparada.

Espèri la resurreccion dels mòrts...
nos aviás dich d'escriure sus ta tomba...

Mon rossinhòl cossí te doblidar
en tèrra cossí escondre lo solelh ?
Davant que partiscas devant qu'estela vengas
al dessús de la vila qu'aimères

vèni un darrièr còp bresilhar entre nosautres
la cançon de la lutz
e de l'espèr.

La ciutat

Dins aquela antica ciutat
amb sas fortalesas en roïnas
amb sa masqueta grisa
amb sas colors esvanidas
amb l'amor que refregís
dins los verses de sos poëtas
e la ferida blava dins sa ventralha
cargats coma de pòrtafaisses de mots e de noms
estrangièrs
carrejant una mòrt estrangièra
venguèrem demorar aicí
e a nòstra votz rajolava amara poison l'injustícia.

Revirada del grèc de Joan-Claudi Forêt

Safò, encens de Lesbòs, labra de sàlvia.

Aital s'embriagar d'olius e de ciris, de matin a cap del cèl... e rai de l'ora, beure Mythos la bièra e s'oferir a la platana màgèr, l'oracle bèl de la plaça. La plaça, aquel temple de contunh dels Grècs, plateia! plateia! Crit que de longa es montat e qu'a fach grèc aquel poble estremat entre los aubres vièlhs e la començança dels quèis. Mythos, Safò, plateia, a bèla ondada, una cabeladura de sers embalausits de rebetiko, a nos virar de bòrd a cap levat, e marins, e chavanas, e filles, maires o putas, sempitèrnas proas dels vents emmascats de sirenas. Cossí destoscar pas Dionisòs e sas nèblas finas dins los uèlhs envinassats del pòpe ventrut qu'a menat sa filha en gonèla d'escruma per vendemiar la trelha de sa glèisa? Grèca filha de las mars del bèl trident, cossí t'emplorariá de crotzes e de penitències escuras? Cossí destoscar pas las ancas de las vestalas jos la bura frostida de las monialas qu'asagan lo basílic quand tomba lo verdicte d'unas campanas tiranas? Lo cristianisme, aquí, revèrta lo qu'avèm costejat en Romania, paganisme escondut dins un floquet de messas salvatjas. E l'oliu sempre que te finta. Oliu unenc coma un Diu de las Escrituras, o olius politeistes que de longa s'arrapan en bandas erètjas per l'infinituda dels bancals e dels travèrs? Depend de l'uèlh qu'avèm decidat, nosautres los umans, d'i portar des-sús. Aquí, las ussas dels pòpes novelaris an virat als carbons, e un mistèri d'orquidèias negras escampa sos recalius dins l'espíar de las monjas... l'oracle cambièt de tencha e de lenga, mas ai de Romania que me torna montar a la tuta. Mens rebeluda e mens fervorosa, saique... aquí lo mostièr es bastit d'aur oficial, alai de poble que buta!

E totes aquelles sers, de còps, me disi, benlèu son pas que premicis, son pas qu'envejas... d'uns matins que passan trop lèu, que sabèm ja qu'aurem pro pena de los reténer. Un matin aital, o ben un autre... un matin de la radiò o d'un celulari que siscla sa chimada... un matin d'aquel sègle que s'entamena. La radiò pianò fòrt rebotida per quauqua costièra, aital son de longa los matins de mas isclas. Aquí, turca es la costièra, e son bronzir s'estaloira dempuèi los ràries-fonds de l'Asia, esconduda enlà pels autciprèsses gigants e lo montadavala de las antenes. Auras janseminas dins lo cèl grèc, e l'agost de cera e d'halvà, auras de mèl e d'amètlas entre las àripias dels radars, un susar de la mar, la votz de la cantaira e son buf de faiença, una tranla enlà, coma una encisa, verda esmeralda, dins lo cèucle dels derviches e de las ròsas, que se ven cloure jo! matin de la trelha. E lo desancar que m'en demòra, a ras dels blus e dels verds qu'escalan al cambron nòstre, blanc coma una segada d'èrsas. Aquel desancar jols meus uèlhs que cuti, lo bategi matin. E solet d'una solesa

poblada, agachi la mar. Aigas e aigas, son elas que fan las isclas; e las femnas, las femnas, majuscula Safò, sètz vautres, que ne sètz las fruchas...

/...

Yia sas! Apo pou issé ? Kala,essis ? Soi vengut, ieu, lo capitani e lo batèu, la mar e la tèrra, los diusses e los òmes... cosmòs macat que me contan las èrsas...dins la nuèch dels òmes, an escampat lo petròli e nos monta un tossir colectiu, a la calanca comuna... escrumas e escrumas a m'alandar los uelhs, planeta, planeta que pastam de dires reborsièrs... nadar nadar nòstres Monds.... erètja susor de la contra subèrna. E puèi se daissar lecar pel solelh... se daissar préner dins lo bram dels ases, aquí sul caminòl que traуча las olivadas, biologicas se'n cresí la plancarta, e s'entrachar, enfin lucides, que sèm pas mai que toristalha... e pr'aquò!

Dins lo pòrt microscopic, uèi la Grècia, ièr la Turquia e de longa los vabres peirucs que balhan l'oli de Kostas o Mehmet, coma es estada balhada a lors paires... la mar, al pè de l'òrt, un vielh paquet de Papastratòs, m'asseti e furgui lo rebole dels meus pensaments, la Skala Sykamias, i fau lo compte de las rets e dels batèus:

Aghios Nikolaos Taxiarchis Antigoni Aghia Anna

Zinanis Eirini Niki

Niki

Niki....

/...

E lo calabrun, enlà, que naseja... dessús la costièra asia- ta que nos guinha, lo pòrt tant menudòt coma aqueste, Assos-Behamkale, revolumat de varena, grand coladís que baissa los olius anatolians dins la mar grèca. Assos, skala bessona e pr'aquò impossibla, me torna montar l'odi dels garda-termières. Turc, uèi lo vilatge elèna d'un còp èra. Un escach de tecnò anquariòta que s'enaira, balneària, e se fa ròsa d'Orient, comborida lenta, a embriagar las fenèstras. D'aicí, pòdi pas des- triar ges de pabelhons, ges de batèus... dins mon cap çaquejà, los noms de l'Autre, en barquetas desgrunadas :

Elif Hassan-Reis Gedesun Avisigi Kaya Mehmet Deniz

Deniz

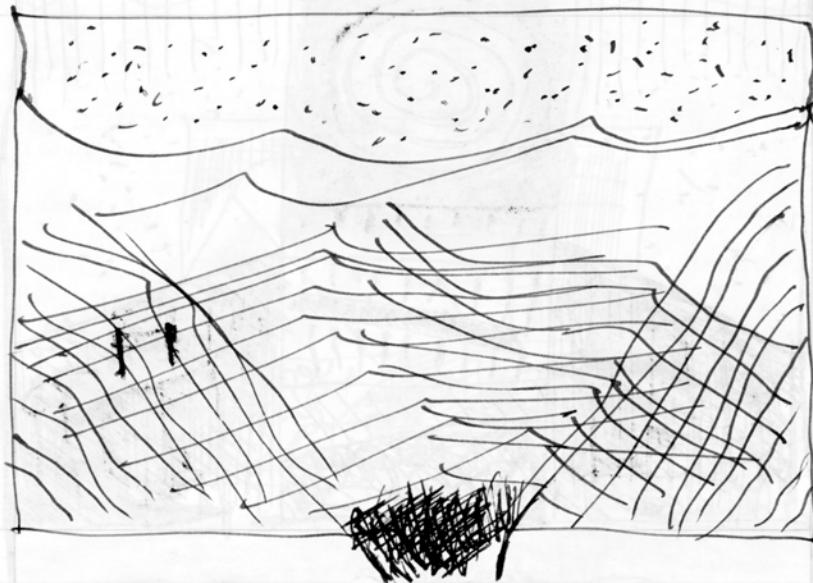
Deniz....

gregalas

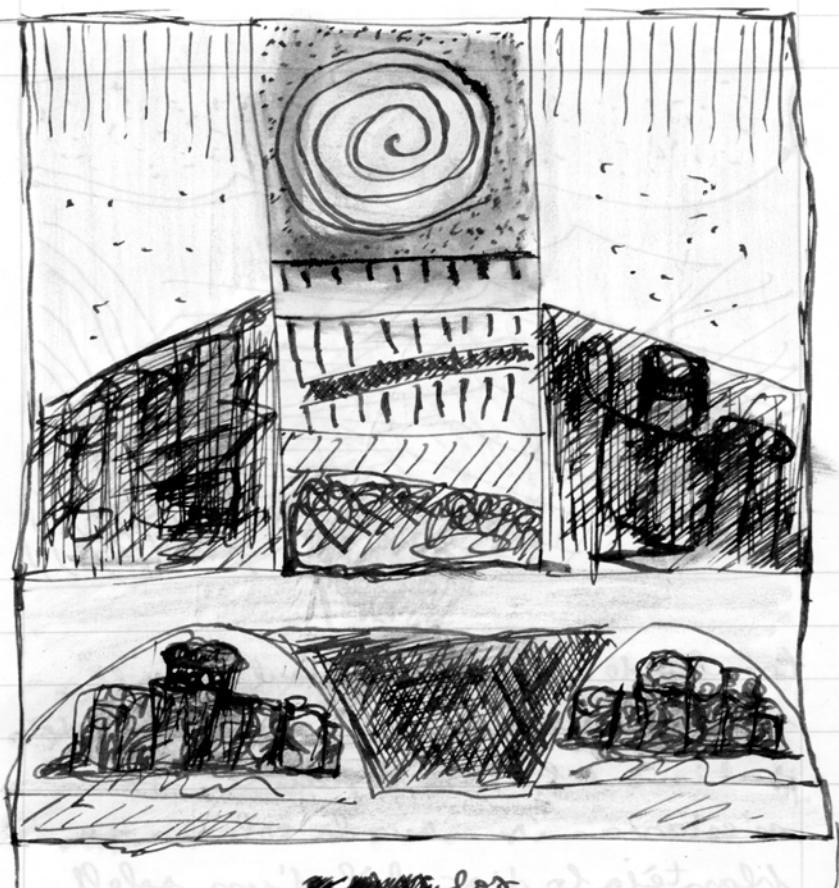

apul païo
eo pas pue d'aurar
los dius saique
ibufan por
langui

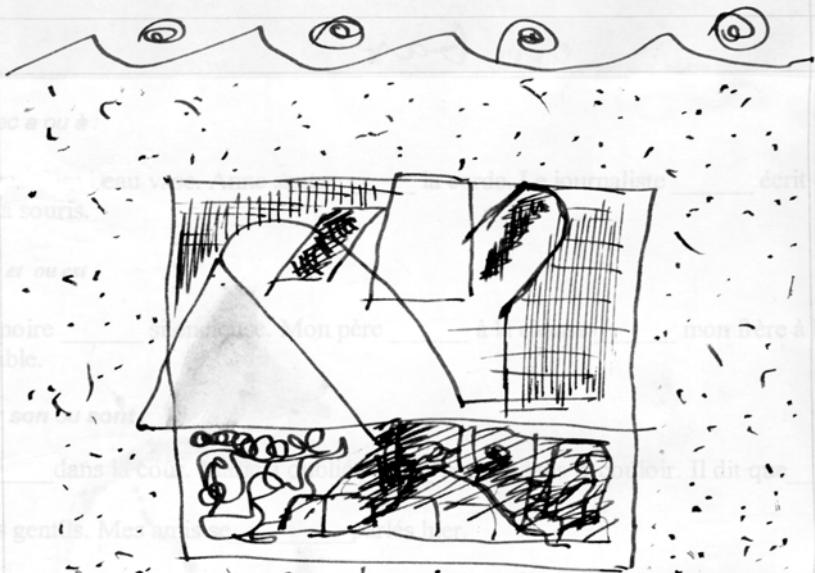
e l'essa
se n'encoleix

tomba de lutz ~~seny~~ fondí sul temple
vnièg dels dioses, s'alcà de colors de
satins e l'oliu, la pauvre, se
n'estavanis. sus la colona se
plantèja lo disc fòl d'un solell
descabestrat, ~~cabies~~ de sang dessús
en pluèja, en aura de pluèja dins
l'ascla dels monts e
n'espètan
tempètas
totas

~~los~~ los
angels
assucats
de fumers
monean d'
és se pegan
contra les ~~paret~~
parets

aufegan

~~seguir~~

~~os~~

esprarracan

entacasd'

òli

suls libres

dels sants

e la tiá

pregaria

a belas

ondadas

John Fogli & Associates

germanor

Alguns poetes maleïts del rock (i 4)

eliot murphy

Els carrers de Nova York

El seus cos no és sinó dolor i es troba davant la porta
No el puc mirar
Cobert com és de nafres
Abans estava en la presó
Víctima del stress
Ara l'han tornat a la " societat "
I li han donat aquesta adreça

En els carrers de Nova York
No veig res negatiu
En els carrers de Nova York
No veig sinó persones

Veig un nounat
Ho hem après en les notícies de la nit
Algú el va abandonar en un carreró
En una caixa de sabates
No puc mirar'l
Us asseguro, no sóc insensible
No puc acusar la seva mare
Com podia saber el que feia ?

En els carrers de Nova York
No veig res negatiu
En els carrers de Nova York
No veig sinó persones

Mira, nena, per què no vens a trobar-me ?
Per què no anem a la nit junts a casa teva ?
Posa't un vestit sexy
Ens quedarem desperts fins a l'aurora
Jo no t'utilitzo i tu no m'utilizes tampoc
Però farem tot el que podrem
Per sentir-nos lliures només un instant

Home, no sóc un predicador
Faig les coses més mal que bé
Pots venir a trobar-me i tota la nit serà festa
No em vull barallar
Només sóc un espectador, em tens de creure,
Tanca els ulls, tanca la boca, tapa les teves orelles
No som simis ! Et tens de convèncer !
En els carrers de Nova York

No veig res negatiu
En els carrers de Nova York
No veig sinó personnes

Nenes de puticlub i poetes trencats

Des de la Península
Mirem l'altra costat de la badia
Des de la Penísula parlem de l'ahir
De les festes que han acabat
Dels nois de mitjanit que hem lligat
I ara assegut miro les putas
Que esperen a prop d'una cabina del telèfon

Hem decidit banyar-nos sota la luna
Ella neda dins la badia
Tornarem en cotxe

Com una barca de cristall
Les paraules dels Poetes sempre quedaran
Com una ninfa de quinze anys
Ell sempre la recordarà
Sovint el trobaven a la matinada
El cap entre les mans
Plorant, demanant Lolita
Deia que jamai ningú no l'entendria

Parlava dels Indis
Deia " Jamai perdran el camí
Pero amb nosaltres els blancs
La Magia podria desaparéixer "
Alguns diuen que era foll per culpa de l'opi
I els altres dieuen que era culpa del Beaujolais
Però hi ha una noia índia anomenada Lolita
Ballant allà cap a Mèxic sota la lluvia vaporosa

No hi ha cap veritat
En tot el que dic
I malgrat tot sóc incapàç de dir una mentida
Així m'han educat
Te n'adones ? Aquestes històries no tenen sentit
O llavors el sentit que pots o vols entendre tu

Nenes de puticlub i poetes trencats
No són molt diferents de tu i jo

Discografia selectiva : " 12 ", New Rose, 1989/90, " Selling the Gold ", Musidisc, 1995

lewis furey

Hora de rentar-se, d'abandonar...

Què és aquest cor que portes dins la màniga ?
No seria millor abandonar ?
De qui és aquesta cara que tens sobre el collar ?
El seu somriure no m'agrada

Expulsa la passió de la teva ànima
Agafa la llum dins aquest pou
Cultiva roses
Et tindries d'aixecar amb noves forces
Ja és hora de rentar-se d'aquesta merda

De qui és aquesta religió que dansa pel teu cervell ?
Aquest Déu em sembla molt brillant
Quçina droga és la que córre per les teves venes ?
Abandonar no em sembla molt estrany

Expulsa la passió de la teva ànima
Agafa la llum dins aquest pou
Cultiva roses
Et tindries d'aixecar amb noves forces
Ja és hora de rentar-se d'aquesta merda

La teva braçalet d'esclava té el meu nom gravat
Crec que és fora d'esborrar-lo

Expulsa la passió de la teva ànima
Agafa la llum dins aquest pou
Cultiva roses
Et tindries d'aixecar amb noves forces
Ja és hora de rentar-se d'aquesta merda

Lewis és foll

Quan em va abandonar per Billy
No vas pensar que jo era foll ?
Quan li vaig córrer darrere per tota la ciutat
Quina importància si aquí
O allà em deien que era foll

Tots em diuen que sóc foll, foll
Diuen : " Mira aquest noi
És boig, sí boig, sí boig "

Ella era segura que Billy era guapo
És l'únic cowboy de tota la ciutat
Jamai li havia semblat
que ten ia un esperit esparracat
Em va matar

És potser així que es dibuixen els meus dies
Segons el seu somriure
Em trucar per dir-me que vol cardar amb mi
I jo sucumbo als seus enganys

Quan em va abandonar per Billy
No vas pensar que jo era foll ?
La posseiria en qualsevol lloc
Em qualsevol lloc la faria meva
(Lewis és foll)

Tots em diuen que sóc foll, foll
Diuen : " Mira aquest noi
És boig, sí boig, sí boig "

Dos o tres discs : " The sky is falling ", RCA, 1978, " Lewis Furey i Carole Laure ", RCA, 1982, " Alibis " (to Carole Laure), RCA 1978

Antologia i traducció de Jep Gouzy

He menjat la sal dels teus llavis ...

He menjat la sal dels teus llavis
a la llera d'un gorg.
Mig partida
clivellada
dona alada
he menjat la sal dels teus llavis
a la llera d'un gorg.

*

Nuaràs cordills
relligaràs magranes
tendra
madura
trenaràs la flor
que habitava
al teu jardí.

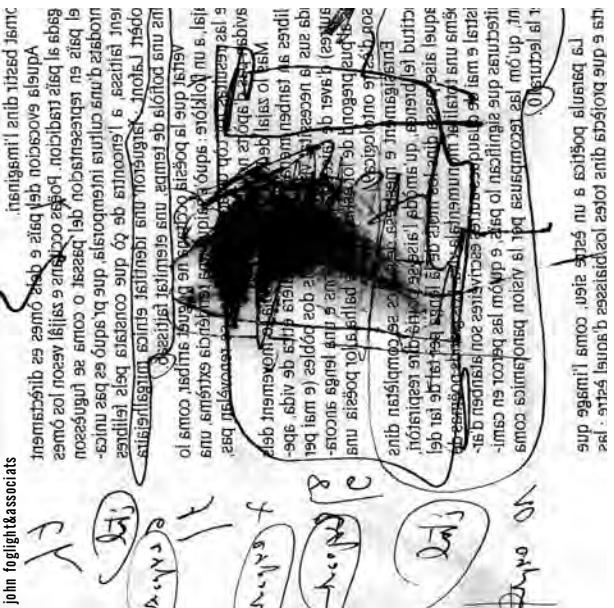
*

Una
dues
tres

...

infinits
espetecs
nuats
al cel.

john fogli & associates

crónicas

Requist.

Bernard MANCIET et Michel MINIUSSI, *Lettres corses*, Ed. Les Amis de Michel Miniussi (210 Chemin de la Cerisaie, F 06250 Mougins), 2005, 16 euròs.

Dos escribeires occitans per un libre en francés; per un libre d'un autre temps, volgut coma un retorn gaujós sus un monde avalit. La causida del francés pòt surprendre : emai siá presentat coma revirat de l'occitan, es estat pensat e esrich dins l'autra lenga, d'un biais quasi arqueologic, coma s'èra de verai la correspondéncia retrobada d'Atenaïs de Briga (M. Miniussi) e de Solange de Pereira (B. Manciet). Vesèm aquí un triple travestiment dins lo trabalh senat de l'escritura, lo de la lenga qu'amaga jos un francés del siècle XVIII (una mena de masque carnavalesc, pintrat viu e fòrt) los escrivans occitans; lo del genre amb dos òmes jos de figuras de femnas sospirantas e preciosas; lo del temps enfin, que rescond lors preoccupacions pro modèrnas.

Al començament, un numerò d'*Óc* (novèla tièra, n° 7 e 8) que s'i pòt legir una construccion en forma de canular literari : la publicacion de uèit letras, ça dison en dialecte nissart, trachas d'un ensemble de 58 letras esrichas entre 1767 e 1783, que Frederic Chiris ne deviá amodar l'edicion critica per la *Revue des Langues Romanes*. Avèm uèi la totalitat de las letras que Corsega n'es coma l'asuèlh d'un desir, d'un amor causit, maladrech e subtil per un chivalier cercant fortuna en Corsega, que defugís sa Dulcinèa, la trompa, la vei, li escriu...

" *Le perfide, pire que tigre et ours sauvage me déchire et met en pièces. Partir, voilà désormais tout son entretien, naguères si doux, lorqu'il babillait mille sottises à mon oreille. Il ne sait plus que m'obséder des merveilles qui l'attendent là-bas, à la Corse, et des lauriers dont tout un peuple tresse couronne sur couronne dans l'espérance de sa venue.* " Aital se crida Atenaïs, cercant l'ajuda de la religion dins las mans de son amiga (de l'amiga mai que de la religion), femna dura, o puslèu clarvesenta : " *Le Chevalier, au bout du compte un joli abbé à bénéfice, rêve tout haut. Ce travers est commun. Les uns billevisent d'Espagne, les plus modestes de Corse, ou de semblable caillou. 'Dieu seul est mon rocher', s'écrie le Psalmiste.* " Una amor en negatiu, entrevista per las confidéncias a l'ainada e lo clar bon sens finaud d'aquesta, que tot còp las suspend la transcripcion d'un bilhet d'aquel aventurièr comic. " *Souffrez, mon âme, qu'à vos pieds je dépose les mille trophées que votre bel oeil, enflammant ma valeur, vous a conquis sur ces peuples farouches...* "

Per contraponch als atermoiements d'una jove senhoraressa en mal d'animacion dins sa valada recuolada de la Briga

venon las consideracions divèrsas sus la mòda, los interèsts de preciosas, que desvaloran los plors, e los fan mai risents : "Quoi! Les mouches se portent rouges cette année! Vous faites bien de m'en avertir. Pour rien au monde je ne voudrais sembler provinciale, ou surannée, aux yeux du Chevalier, habitué qu'il est à paraître sur le plus grand théâtre de l'univers, pour si ses médecins l'envoyaient goûter aux eaux de nos montagnes."

Es a la perfin lo jòc e lo rire fin qu'eissís de la bastison litterària que los fials ne son daissats pro gròsses per qu'i creguèm qu'a mitat. Los crits, los sospirs exegerits d'aquela jove-nòta, la dignitat maliciosa de Pereira tendon al kitsch sens i tombar jamai a fèt. "Par quelle cruauté me laissez-vous sans nouvelle ni réconfort? Les devoirs de votre dignité vous ôtent-ils le loisir de subvenir à mes peines, à tant de chagrins hélas recommencés? "

Una òbra requista, doas mans per un contrapè a la creacion d'ara, la rejonhent per son umor, per sa capacitat de travestiment multiple, seriosa que mai, risolièra a non pus, imitant dins sas frasas lo detorn de las arabèscas qu'onran lo libre. Coma un programa postum de se préner pas trop al jòc del seriós.

xavier bach

Bernard LESFARGUES, *La plus close nuit*. Poèmes, Le Pont du Rôle (F 24680 Gardonne), Fédérop, 2006, 78 p., 12 euros.

Quand publiquèt en 2001 ais edicions Jorn l'edicion mai ò mens recapitulativa de sei poèmas en francés e en occitan, Bernat Lesfargues èra estat ben avisat de precisar, en dessota dau títol *La Brasa e lo fuòc brandal*, " poësia incompleta, 1945-2000 ". Que dempuèi nos es ja estat donat de legir un brèu e bèu libre, marcat prigondament per lo sentiment dau temps que se'n vai, *Finie la fête* (Brageirac, Le Poémier de plein vent, 2004) ; e que ara, dos ans mai aguent passat, podèm cabussar dins aquela *Plus close nuit*, que son títol es estat manlevat a l'òbra d'un autre grand poèta, Jules Supervielle.

Lo libre es doble, de mai d'un biais. Primier, i caupon doas parts ben desseparadas. Una primiera que son títol, o aprenèm après lei poèmas, foguèt dins son temps d'escritura *La Mer de Paille*, recampa de pèças ligadas a un " malurós " sejorn portugués, " cinquanta ans i a " nos ditz lo poèta. La segonda es ben mai recenta. Se ditz " Lum dins l'escur. Lumière dans l'obscurité ", amb de poèmas esrichs en 2000 e 2006. Après lei de *La Brasa e lo fuòc brandal*, donc. S'apond a aquò lo fach que lei poèmas " portugués ", posteriors, se sabèm comptar, au primier recueilh occitan de Lesfargues, *Cap de l'aiga* (que la collection " Messatges " lei publiquèt en 1952), son totei en francés, marcats per lo patiment, lo malastre, la dolor d'amor e de vida que solet lo temps, e mai l'escritura, la sabon, pauc a cha pauc, apasimar. Dau temps que lei poèmas dau temps d'ara, elei, son mai que mai occitans, amb sa version francesa ; mai pòdon èstre pas que francés, segon un biais de faire que Lesfargues n'es estat mai ò mens costumier tot de lòng de son itinerari poètic. Entre lei temps, entre lei vidas, entre lei moments de vida, entre lei luòcs (Lesfargues titolèt un recueilh sieu *Bergerac e autres lieux*), entre lei lengas, ansin se debana dempuèi la debuta aquela poësia. Aquò fai que la bocla desenhada per *La plus close nuit*, entre lei quasi primiers poèmas deis ans 1950 e lei de la començança dau sègle XXI, aquela bocla ne'n finís pas de nos pivelar per son unitat fonsa, sa quista perpetuala de ritmes accordats au moment que d'eu lo poèma nais, ne carga sa forma, se nosa a l'entorn d'un movement dau còr, e fin finala d'aquí fai pas qu'un amb l'emocion que n'es nascut e que i torna.

Aquela poësia dau moment, noirida de la vida e d'aqueles autrei vidas, infinitas, que son leis escrituras deis autres, *La plus close nuit* n'es la mòstra a l'encòp esbleugissenta e pasmens d'accès immediat. Lo biais qu'a Lesfargues d'enrasigar l'escritura sieuna tot a l'encòp dins la dolor, la passion

amorosa, la colèra, e dins la quotidianetat, leis astres, bòns ò marrits, de l'existéncia, aqueu biais fai de cadun de sei poèmas una cima d'umanitat viva, pastada d'imatges e de paraulas que nos fan partejar lo quite vam que leis enauça. Poèmas de fin e d'eternitat, poèmas de rescòntres e d'abandons, poèmas dei jorns e dei nuechs. Dei nuechs çò pus sovent. E dins aquelei nuechs i demòra, carbon de desir sempre lusent, tan pichòt coma siá, un espèr fòl. Amb sa musica, sei crits, sei doçors.

Entre la temptacion de la cançon e un lirisme volontiers narratiu - lo dei romances iberics quasiment -, Lesfargues perseguis sei sòmis de poèta, fuòcs de gaug ò molins de vent. E mai practica sovent, crese ben, la denegacion majora : la que de l'ombra pus prigonda fai lusir lei diamants de la vida, e que dei batèstas qu'òm se lei creiriá perdudas per avança, ne sap faire gisclar lei belugas dau temps.

Aquel Lesfargas segur qu'auriá pogut èstre un bon poèta.

Ansin se clava lo darrier poèma dau libre. Denegacion ultima, que lo legeire, aquí nimai, se'n laissarà pas contar, ben segur, sus çò que nos vòu dire !

felip gardy

La Tròba

- edición CD de l'integrala cantada dels trobadors -

S'es sempre important de rememorar a totes e cadun la part màger que tenguèt la cultura occitana entre los sègles XI e XIII en Euròpa, pasmèns un eveniment istoric s'aplanta dins la començança d'aquel sègle XXI, qu'enfin li fa resson plan legitimament : dins un programa oficial sus quatre ans,陪伴hat de maites artistas virtuòsis d'aquel domani del "Troubadours Art Ensemble", Erreur! Signet non défini, enregistra l'integralitat de totes las cançons de Trobadors que se metèron en escritura per escapar a l'oblit definitiu ! Escolan del grand Nelli, G. Zuchetto, se lo cal encara presentar, es l'autor de mai d'un trentenat de CD sus la musica medievala e tradicionala occitana, qu'emmusiquèt tanben tèxtes dels poètas de l'engenh d'òc contemporanèu (Max Roqueta, Renat Nelli, Max Allièr, Joë Bousquet...) e que signèt mai d'una antologia suls quite trobadors. Trabalhèt longtemps amb lo CREMM-Trobar qu'engimbrèt fa mai de quinza ans en Carcassona. Dins una colleccio de vint-e-quatre CD remosats en uèit albums quadruples, lo grop "Troubadours Art Ensemble" nos torna una part tras qu'importanta del nòstre patrimòni cultural e identitari - siá a quicòm pròche quelques quaranta oras de musica de nauta tenguda. Las interpretacions se fan sempre sul tèxte integral, cada tèxte se presentant sus un libret, en occitan original e dins una version francesa. Lo primièr d'aquelle uèit volums de quatre disques es a sortir, mercés a l'ajuda del CIRDOC e de "Lengadòc Rosselló". Se las doás cançons particionadas de Guilhèm IX, amai fòrt plan cantadas, fan pas doblidar l'enregistrament treslusissent, mas creatiu, del Brici Dusit¹, las cançons particionadas dels Jaufre Rudèl, Marcabrun, Rigaut de Barbezilh, Berenguer de Palòu, Pèire d'Alvernha e Bernat de Ventadorn i desvelan de tresars qu'èran a bèla part fins ara demorats cap e tot inaccessible a-naqueles que sabon pas legir las particions. E ja que cap melodia de trobador cai pas jamai dins la mediocretat, tenèm aquí plan bèla leïçon pels creadors del nòstre sègle ! Esperam despacientament la seguida d'aquel travalh fantastic e ambiciós, sus las voses del grand Gerard Zuchetto, de l'inegalabla Sandra Hurtado Ros, de l'arderosa Equidad Barrès, del calorós Maurici Moncozet, de la remercabla Isabelle Bonnadier, en tot mancar pas d'i saludar lo tornar benastruc de Martina "Jòia" de Pèira, tant a sa plaça dins un tal repertòri. L'encastre es aquí donat de mesurar pel biais del còr tota la pasta comuna que, partida del verdejant Lemozin de Delpastre e Dau Melhau, asaiguèt tot lo terrrador nòstre fins a Catalonha e Itàlia, dins un banh celto-aquitano-miegterranenc qu'es e demòra encara lo melhor terrrador definicional d'una ipotetica identitat occitana comuna. Aquí, al dintre bategant d'aquellas linhas musicalas tan plan ciseladas e tèunha de tot çò qu'Amor vol e fa mòure, aquí s'atròba lo son e lo ditz que donèt a entendre çò de melhor

¹ Cf. lo nòstre article "Una leïçon de cant modal", in OC - Revista de las Letras e de la pensada occitana, N° CCCLXI - XIIIa Tièira, n°81, Auton 2006, pp.51-52.

e mai comun a totes dins lo respècte de la diferéncia de cadun, per dire e tornar dire que foguèrem, que sèm e que serem, amassa, servidors plan leials d'òc e de Paratge. Quand lo saber viure se canta, lo cal escutar tot, e lo beure a sadol, nòta a nòta, mòde a mòde.

franc bardou

La Tròba I

Troubadours Art Ensemble - Gérard Zuchetto

Trob'Art Production - Tròba Vox

11200 Montserrat

*

LA C.D.F (jornal 1969-2019)

30 de julhet de 2006

Una Comedia dell'oc que trasteja dins aquela tafurabura e/o apasimada dins lo meu païs ont non pòdi e/o un non sabiá pas que ieu Lilià que volí l'òli d'el e/o ela estelas qu'estelam e Anem sèm de la talvèra e del bartàs estraces que sèm ama-gats e ama-gatas d'anuèit va solelhar...e/o venetz toristicar a cops de cotèl a margue en marge a cap de pincèl e/o sens cap ni centena zèst !... perhaps per perfendre Lo culhièr e/o Lo boièr que benlèu veniâ de laurar èra complètament espetat e d'oc e d'aur lo zéro un jbc dos joves tres iranges tot es viu some little de pas res e/o some little desapareis ...you and me paire e maire de mai d'un bilingue en occitan e/o en francés itèm italian e/o pòrt portugués ...guest stars e/o aquellas lengas gaire que gardarem lo local i cal anar lo mot e la causa e/o lo mot de la causa e çaqueùla mormolhèm lo global atal va lo balèti....

Cantar cal veire cossí ...pintrar de land en land l'arcolan of this is your land e/o escriure-biais de viure bilingue te'n fagues pas that's better benlèu...de caduna duna la Comedia aquela fa rampèl sus la rampa rasposa de l'èuna euforica del nòstre passat pròche ...Come di ? e o direm a Los vesins sonque rits e/o marrits que volguèrem que veguèsson pas veradièrament Pschitt pschitt parasol sombrero e/o ja sornura seriosa e/o soi aiçò e soi aquò una misca-masca-mosca ...

E/o alara Quand los òmes vivron d'amor ...agà ! a dicha que serem afalconats acarnassits a bel talh e/o a nòstra tropa de carn e/o de cervèl... baste que dobtèsssem baste que visquèsssem lo dangièr e/o estrangièrs al sac çò seriós so sad so century ...e/o encara comediarem que trastejarem ...amb humor e/o natura.

lilià dorbel e/o peire venzac

mots en italicas tirats de : " Bilingue ", CD de la Comedia dell'oc-OC sonic 2005A comandar a Comedia dell'oc 12550 Martrin 17 euròs, pòrt comprès

* Las edicions Reclams publican lo darrièr grand poëma de Bernat Manciet *Lo Brèc / La Blanche Nef* en edicion bilingüa establida per Estelle Comellas e Guy Latry, amb un frontispici de Jean Sarthou. 352 paginas de Mar Grana, de ventòria e de batèstas navals per una traversada de l'escriure a la cima d'una vida.

La Landa es d'ara-enlà plena mar e plen monde. Manciet se'n vai. L'òbra es airenca, la mar leugièra, la lutz empenada. Es la joventça complida e la plenor per òps dins l'adissiatz de la prima finala.

Lo libre còsta 25 euroès (5 euroès de pòrt a ajustar). Se pòt comandar a Reclams, Atelier IN 8, Camin deu Costalet F-64160 Serres-Morlas. reclams@wanadoo.fr

* La Part des anges, editor bordalés, ven de far espelir un somtuós obratge : *Ecorchés, correspondance avec les antipodes*. Lo texte es de Bernat Manciet, las fotografias e la " mesa en scèna " d'Eric Chabrely. A las figuras dessenhadas pels sables de Nouvelle-Zélande a bèl talh de marèias sus l'iscla Nòrd, e que Chabrely ne prepausa aicí unas traças a l'encòp remirablamet presentas e improbablas, fan resson, en francés borrelat, las paraulas d'es- quiç, de deflagracion, mas tanben de " samucs ", de Manciet.

Una experientia singulara e una escomesa de mai al cap de l'adralhada creadoira del grand Landés.

A comandar a La Part des Anges éditions, 16, allée de l'Ile Verte F-33600 Pessac. Lo prètz de l'obratge es de 27 euroès.

* Aviam senhalat lo còp passat que las edicions Edisud asseguravan pus la difusion de l'obratge de Jean-Luc Pouliquen, *Entre Gascogne et Provence*, entrevistas amb Sèrgi Bec e Bernat Manciet. D'ara-enlà òm pòt pr'aquò se procurar aquel libre -preciós per la compreneson de l'encaminament poètic dels dos autors- en s'adreçant als Cahiers de Garlaban, 2, montée de Noailles F-83400 Hyères. Lo prètz es de 16 euroès, mandadís comprés.

* Las edicions Jorn publican *Résurgences du ruisseau Lagamas dans le désert / Ressorgéncias dau riu Agamàs dins lo desèrt / Lagamas ko-sor puk we-raoogo puga*, poëma de Nicole Drano Stemberg, amb una viradura occitana de Joan-Pau Creissac, una version mooré (Burkina-Faso) de Joachim Kaboré Drano e de gravaduras de Rébecca Holtom. Una realisacion originala, endevenguda a plec, dins l'unitat de l'escorreguda a travèrs païsatges, lengas e grafisme. Aquò's una paraula rara, essenciala, a l'encòp rica e nusa, qu'amòda aicí aquel ressorgiment del riu lengadocien dins lo desèrt del Burkina-Faso a bèl talh d'unas paginas ont serpejan tanben visualament estròfas e vèrses. L'obratge se pòt comandar a Jorn, 38, rue de la Dysse F-34130 Montpeyroux. Còsta 15 euroès.

* Las edicions Réciproques venon de far espelir A *bèl Talh* / *Comme ça*, recuèlh de poëmas de Rotland Garrigues, amb un abans-tast de Felix Castan e de dessenhs de Bernat Manciet. La revirada francesa es de Norbèrt Sabatier.

Es una edicion novèla dels poëmas de jovença de Garrigues, publicada aicí amb un objectiu que ne fai un libre a despart, coma o escriu l'autor : s'agís " a l'entorn dels poëmas, de reunir e far dialogar las doas caras majas de la cultura occitana que son Felix Castan, present dins l'abans-tast, e Bernat Manciet ambe los dessenhs que realisèt quitament a Montalban per una de sas visitas, en 1989. "

A comandar a

Editions Réciproques, 60, Faubourg du Moustier F-82000
Montauban. Tel. 05 63 20 35 22

* La Maison des Sciences de l'Homme d'Aquitaine publica un obratge de sociolinguistica mai que mai important, jos la direcccion d'Alan Vaut :

Variable territoriale et promotion des langues minoritaires.

Après un capitol consacrat a las " Approches conceptuelles " ambe de signaturas coma las de Kremnitz, Henri Boyer, Vaut..., passam a las " Représentations des langues et leurs aires " ambe d'estudis, coma " Pratiques et représentations de l'occitan en Aquitaine (Marie-Anne Châteaureynaud), " Limites identitaires et conscience linguistique : le cas breton " (Yvon Erwan Evenou),

" La frontière linguistique et ses représentations en Afrique (Mwatha Musanji NGalasso). Enfin, una tièra d'estudis sus las "Normes et promotions linguistiques" clava lo recuèlh :

" Réflexions sur la diffusion de la norme linguistique catalane " (Joan Costa Carreras), " Structures d'Etat et dynamisme associatif : l'irlandais, langue d'une minorité à revendication majoritaire " (Tadgh O hlfearnáin), " Ecart entre connaissance et usage d'une langue minoritaire : modèles théoriques et cas de la langue basque " (Jean-Baptiste Coyos), entre autres.

A comandar a : Maison des Sciences de l'Homme d'Aquitaine, Domaine Universitaire, 10, Esplanade des Antilles, F-33607 Pessac Cedex. Lo chèque de 28 euròs (mandadís comprés) deu èstre establít a l'òrdre de Ass. MSHA Publis.

* A l'Ostal d'Occitània,

11, carrièra Malcosinat,a Tolosa

se debanarà lo dimèrcres 14 de març , a 20 oras 30, un rescontre de Joves Poëtas d'òc.

Aquela manifestacion se prepausa de

mostrar la vitalitat d'una creacion qu'a pas totjorn l'ocasion de se far ausir. Los poëtas anonciats an entre 20 e 30 ans e la mèger part an publicat un còp o l'autre dins OC :

aquò's Silvan Chabaud, Aurelià Lassaque,

Olivèr Lamarque, Aubin Bonnet, David Geurten,

Lilian Olivèr, Loisa Esther, Estève Salendres, Xavièr Bach.

Entresenhas e organisacion : daniel.perisse@free.fr

REVISTA DE LAS LETRAS E DE LA PENSADA OCCITANA

creada en 1923
per Ismaël Girard

President d'onor :
Pau Castelà

Direccion e Abonaments :
Centre Regionau de Documentacion Occitana
B.P. 27 - 06371 Mouans-Sartoux Cedex
Tel.: 04 92 92 47 24 - Fax : 04 92 92 47 26 -
e-mail : migourdon@aol.com

Mandatz totes manescrichs a
Joan-Pèire Tardiu, As Capels, Route de Bias - 47440 Casseneuil -
Tel.: 05 53 70 50 62 e-mail : jptardiu@aol.com
Jaumes Privat : e-mail : ocrevista@yahoo.fr

Consell de Redaccion

Directritz : Maria-Loïsa Gourdon
Redactors : Joan-Pèire Tardiu e Jep Gouzy (Catalunya)
Membres : Felip Angelau - Jacmes Astor - Franc Bardòu - Sergi
Bec - Joan-Frederic Brun - Joan-Pau Creissac - Dominica
Decomps - Renat Duran - Vincent Forniau - Felip Gardy - Rotlan
Garrigues - Dòna Ismaël Girard - Joan-Francés Mariot - Bernat
Molinier - Jòrdi Passerat - Francés Pic - Jaumes Privat - Alem
Surre-García - Pèire Venzac - Florian Vernet - Ana Viguer.

maqueta : Jaumes Privat

Abonament als quatre quaserns de l'an
França : 25 €
Estudiants : 18 € (sus justificatiu)
Forestier : 31 € - D'ajuda : 60 € -
Lo numerò : 7 €, lo numerò doble : 12 €
I.S.S.N. 1169-2332

Publié avec le concours
du Conseil Régional Provence-Alpes-Côte-d'Azur,
du Conseil Régional Midi-Pyrénées, du Conseil Régional d'Aquitaine